

ШОСТИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УКЛАД В СУЧАСНІЙ СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ: ЗМІСТ І ПОЧАТОК

Протягом останніх двох століть світова економіка пододала велику відстань від перших мануфактур і перших залізниць до найсучасніших технологій, що увійшли в наше життя, долаючи на своєму шляху глибокі економічні кризи, які відокремлювали певні рівні розвитку виробничих сил або технологічні уклади, котрих, згідно теорії М.Д. Кондратьєва, на сьогоднішній день пройдено п'ять, і світ стоїть на порозі шостого.

Якщо стосовно змісту п'ятого технологічного укладу, в якому світове господарство перебуває з кінця 20-го століття, думки вчених збігаються, а саме, що це домінування інформаційних та комунікаційних технологій разом зі значними досягненнями в галузі біотехнологій і генної інженерії, то відносно шостого укладу думки різняться. І це стосується не лише його змісту, але також і самого його початку.

Так, наприклад, на думку Є.М. Каблова, шостий технологічний уклад має розпочатися в 30-ті роки нашого століття, тобто не раніше, ніж через 10 років, і має складатися не тільки з синтезу найсучасніших квантових, біо- і нанотехнологій, але й виходити на якісно новий рівень в системах управління державою, економікою і суспільством [1].

Такої ж точки зору дотримується і А.В. Панфілов, який вважає, що шостий технологічний уклад буде характеризуватися розвитком робототехніки, біотехнологій, заснованих на досягненнях молекулярної біології та генної інженерії, нанотехнологій, систем штучного інтелекту, глобальних інформаційних мереж, інтегрованих високошвидкісних транспортних систем. У рамках шостого технологічного укладу подальший розвиток отримає гнучка автоматизація виробництва, космічні технології, виробництво конструкційних матеріалів з наперед заданими властивостями, атомна промисловість, авіаперевезення, буде рости атомна енергетика, споживання природного газу буде доповнено розширенням сфери використання водню як екологічно чистого енергоносія, істотно розшириться застосування відновлюваних джерел енергії [2].

В той же час, Гордон Р.Л. вважає, що людство вже входить в шостий технологічний уклад і що він буде присвячений істотному скороченню різноманітних відходів, як промислових, так і побутових, і заощадженню всіх видів виробничих ресурсів, в першу чергу, обмежених ресурсів планети, що конче потребує змін людських звичок і суспільної свідомості [3].

Таку ж думку висловлює і Дж.Б. Муді, який теж вважає, що ми вже живемо на початку шостого укладу, і який веде мову про нові бізнес-моделі і нові можливості для ресурсно обмеженого світу, спираючись на циклічну теорію Кондратьєва. З точки зору Муді, переробка побутово-промислових відходів дасть новий поштовх розвитку світової економіки, яка має гармонізувати техносферу планети з біосферою і зосередитись на продажу послуг замість продажу товарів [4].

Слід зазначити, що в доповіді ЮНЕСКО «В напрямку 2030», яка фактично узагальнює вищенаведені погляди на новий технологічний уклад, йдеться про пошук стратегії ефективного зростання і, зокрема, про сучасну науку, яка, завдяки Інтернету, стає все більш відкритою і ставить на порядок денний необхідність глобального руху в напрямку відкритої освіти як складової частини сучасної економіки. Це пояснюється тим, що інтелектуальний капітал як сукупність інтелектуальних цінностей (знання, відкриття, винаходи, ноу-хау та ін.) слід розглядати як головний сучасний ресурс світової економіки у створенні додаткової вартості та отримання технологічної ренти, підвищення

капіталізації підприємств, забезпечення економічної безпеки та соціально-економічного прогресу не тільки окремих країн, але й світу в цілому [5].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Каблов Е.Н. Шестой технологический уклад. // Наука и жизнь. – 2010. - №4. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.nkj.ru/archive/articles/17800/>
2. Panfilov V.A. Complex Systems "agro-food technology" and the sixth technological structure in AIC // Technology of food processing industry AIC – healthy food. - 2014. - № 4. - P. 55-60. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://science.vvsu.ru/files/BDA1E26F-907E-4987-80FF-D13F5912D5D2.pdf>
3. Gordon R.L. The 6th Wave of Technology & Innovation. 30.05.2016. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://blogs.dcvelocity.com/reverse_logistics/2016/05/the-6th-wave-of-technology-innovation.html
4. Moody J.B. The Sixth Wave of Innovation: New business models and opportunities for resource-limited world. Cisco Live 2013. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.cisco.com/c/dam/global/en_au/assets/cisco-live/ites2013mel/assets/13-CL-ITES-JamesBradfieldMoodyPPT.pdf
5. Soete L., Schneegans S., Erocal D., Angathevar B. and Rasiah R. A world in search of an effective growth strategy // UNESCO Science Report “Toward 2030”, 2015, p.20-55. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000235406>